

Evaluering: Engagement Lab i Maribo

Kvalitativ evaluering af et Engagements Lab i Maribo FGU,
august 2021 til marts 2022

Udarbejdet af Analyse & Tal for
Ungdomsbureauet

Maj 2022

&#

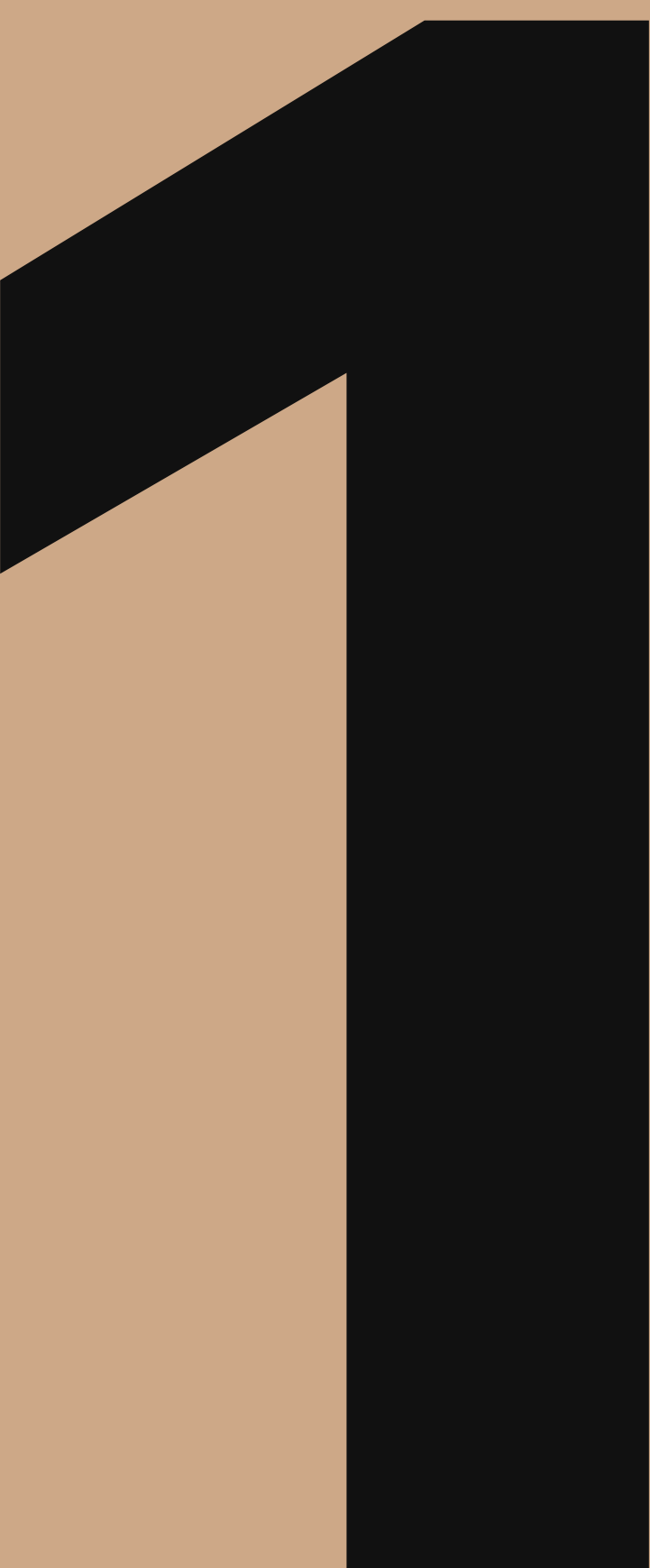
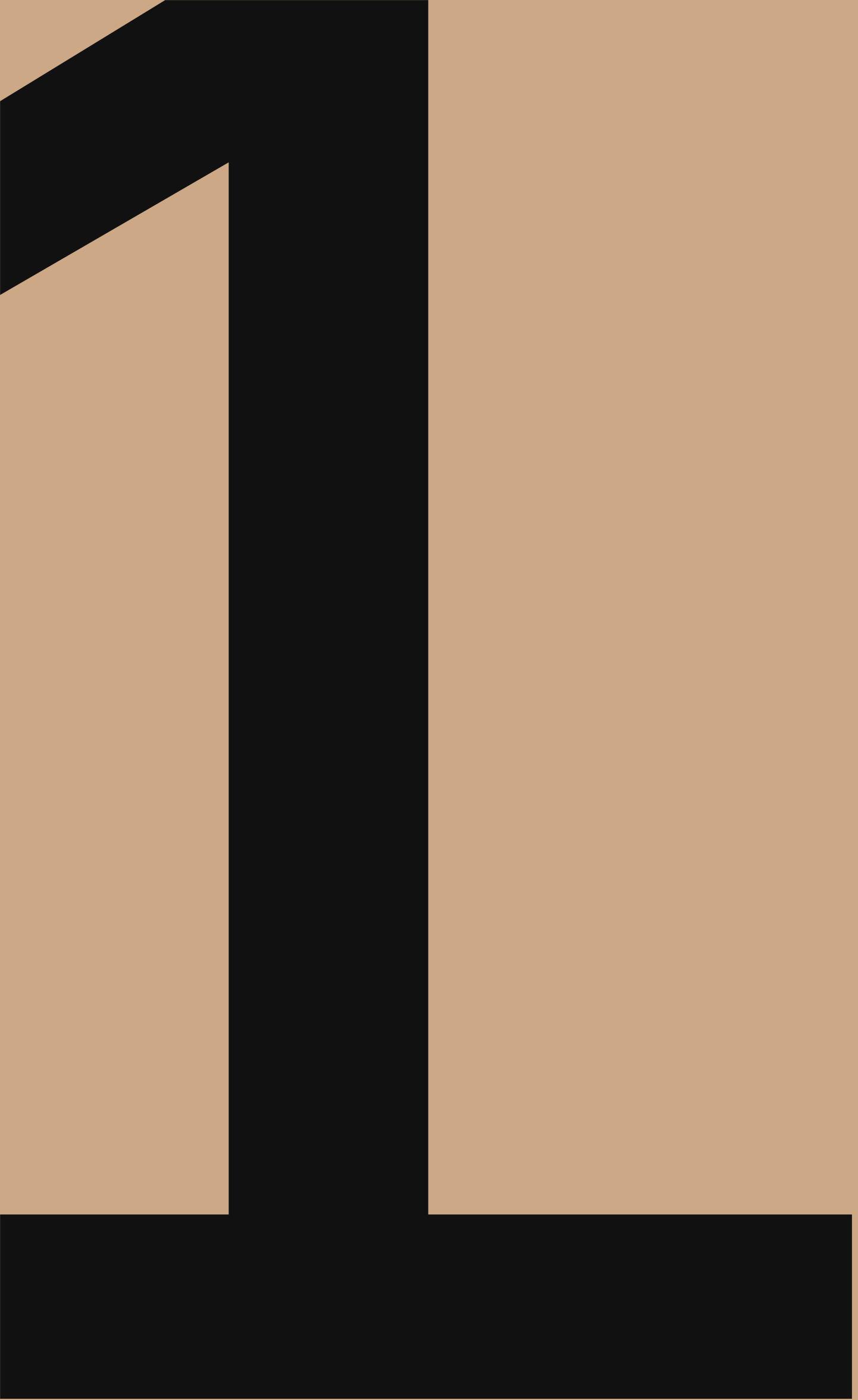

Indhold

Indledning 3

Analyse 7

Konklusioner 17

Indledning

Om Engagements Lab

Engagements Lab er del af et større samarbejde med Lauritzen Fonden under titlen "Mangfoldigt Engagement", der kører fra 2019 til 2023. Det overordnede mål med arbejdet er at styrke unge i udsatte positioners demokratiske selvtillid og give dem en stemme i samfundet.

Engagement Labs har følgende formål:

- *At skabe demokratisk selvtillid blandt en mangfoldig gruppe af unge.*
Det vil sige give unge en følelse af, at de kan bidrage og rykke noget, at deres holdning er vigtig, og at de i fællesskab kan skabe forandringer i det samfund, de lever i.
- *At producere viden om, hvordan sårbare unge kan komme til orde.*
Hvordan kan man engagere en divers gruppe af unge? Hvad sker der, når de unge selv får lov at definere, hvad deres engagement skal handle om? Og hvad sker der, når begrebet "samfundsengagement" ikke kun handler om at melde sig ind i en forening eller skrive politiske debatindlæg – men om at have en holdning, at ville noget og kunne udtrykke det? Hvordan skaber man et forpligtende fællesskab blandt unge? Og hvordan kan de unges digitale virkelige bidrage til følelsen af at være fælles om en sag?

Ungdomsbureauet har kørt Engagements Labs i Esbjerg, Helsingør og Maribo. Et Engagements Lab består af en række workshopdage, som forløber over forskellige tidslængder fra nogle måneder og op til flere år. Under disse workshops beskæftiger en mangfoldig gruppe af unge sig med problemstillinger, der er relevante for deres liv og nærmiljø.

Forløbet i Maribo, som er det eneste der indgår i denne rapport, bestod af seks workshopdage i FGU Maribo i perioden august 2021 til marts 2022. Hver workshopdag var tilrettelagt med en række fælles aktiviteter, lege, diskussioner og gruppeøvelser.

Forløbet var inspireret af det såkaldte *fremtidsværksted* – en metode, hvor en gruppe personer i fællesskab behandler et emne i tre faser: Problemfasen, drømmefasen og konkretiseringsfasen. Således handlede den første workshop om at se problemerne i sit nærmiljø, de følgende to om drømme, og de sidste tre workshops om at tænke løsningsorienteret og om at formidle emnet gennem et konkret produkt.

Om evalueringen

Evalueringen går på to ben: Løbende sparring med Ungdomsbureauet med henblik på udvikling af konceptet og en beskrivelse af de unges oplevelse med og udbytte af forløbet.

Løbende sparring og udvikling af konceptet

Forløbet var relativt "håndholdt" med løbende justeringer på baggrund af de aktuelle erfaringer. Her har vi som evaluator spillet en rolle gennem dialog med teamet og refleksioner omkring styrker og udfordringer. De vigtigste punkter herfra indgår i rapporten.

Beskrive virkningen og styrke vidensgrundlaget

Der er løbende indsamlet data fra forskellige kilder (beskrevet til højre), som tilsammen belyser elevernes og oplevelser med og udbytte af forløbet med Ungdomsbureauet. Derigennem bidrager evalueringen også til at skabe mere viden om, hvilke tilgange og aktiviteter der kan bidrage til øget demokratisk selvtillid hos målgruppen, og hvor der er udfordringer.

Datamaterialet

Forløbet skal ses som en eksplorativ proces snarere end implementering af et færdigsyet koncept. På samme vis har vi forsøgt os med en række forskellige datakilder, der belyser projektet fra forskellige vinkler. De kilder, der gav størst indblik i de unges oplevelser og udbytte af forløbet er følgende:

- Observation ved workshopdag et, fire og seks, herunder uformelle samtaler med de fleste af eleverne og deltagelse i flere af øvelserne.
- Interview med seks unge: En gruppe på tre, en gruppe på to og et enkeltinterview. Navnene på interviewpersonerne er anonymiseret.
- Samtaler med lærerne på stedet (ikke anonymiseret).

Derudover ligger følgende til baggrund:

- Ungdomsbureauets udfyldte videnskabeloner, hvor facilitatorerne reflekterer over den pædagogiske tilgang og elevernes feedback.
- De unges afsluttende evaluering
- De unges evalueringer i korte surveys efter workshopdag tre.

Der præsenteres ikke en fuld oversigt af indsamlede noter, transskriberinger og spørgeskemabesvarelser. Data inddrages i stedet løbende undervejs i rapporten, hvor det er relevant.

Maribo som case

Om forløbet i Maribo

Engagements Lab i Maribo bestod af seks workshopdage i Maribo fordelt fra slutningen af august til midt marts. Under disse workshops har eleverne beskæftiget sig med problemstillinger, der er relevante for deres liv og nærmiljø. På den baggrund har de i små grupper udarbejdet korte video- eller animationsfilm, hvor de gjorde brug af deres skolefaglighed – IT og mediedesign. Filmene handlede blandt andet bandekriminalitet på Lolland, LGBTQ+ blandt erhvervsuddannelserne, skrald i gadebilledet og fordomme mod *gamere*.

Om eleverne og klassen

Projektklassens linjefag er Kommunikation og Medier. Det betyder, at de til daglig primært arbejder med digitale værktøjer til at producere film og billeder. Deres klasse er således indrettet med en computer til hver elev og mindst én stor skærm. Pladserne er delt ind af små skillevægge, så hver elev sidder som udgangspunkt for sig selv med sit eget arbejde.

Klassen har en stor overvægt af drenge, med omkring 10–15 fremmødte ved hver workshop og 2–4 piger. Der ligger en form for fælles identitet i det IT-nørdede og gaming, særligt blandt drengene.

Det er et gennemgående træk blandt eleverne, at de har personlige eller faglige udfordringer, der gør, at de ikke er startet på en almindelig ungdomsuddannelse. Mange er relativt åbne om diagnoser som angst eller omkring deres opvækst eller familierelationer, som påvirker dem negativt. Enkelte andre er på uddannelsen som en pause fra det ordinære uddannelsessystem, mens de overvejer, hvilken uddannelsesretning de skal gå.

At der generelt er tale om relativt sårbare unge er vigtigt at have in mente, når vi vurderer elevernes niveau af engagement og de adfærdsændringer, vi kan forvente at se gennem et projekt som Engagements Lab.

2

2

2

2

Analyse

En styrke at forløbet ender i et selvstændigt produkt

Det fysisk håndgribelige resultat af forløbet var elevernes korte videoklip, som de selv planlagde og producerede. Eleverne var generelt tilfredse og stolte over at have lavet et færdigt produkt, der kunne præsenteres for andre. Filmproduktionen hang fint sammen med deres faglighed, men det kunne også noget andet end det, de laver til daglig. En elev omtaler det som et mere grundigt og omfattende projekt sammenlignet med deres typiske opgaver:

Dennis: Altså... Når vi får opgaver fra skolen, så får vi bare smidt dem i hovedet. Og så får vi bare at vide, at dem skal vi lave. Med det her, så får man et emne og så skal man sidde og tage sig af det og finde løsninger.

Der er lidt mere i det ville jeg sige."

Andre oplevede også, at hele forløbet med behandlingen af emnerne har gjort produkterne mere solide – som et træ med rødderne godt plantet i jorden, som en gruppe beskriver det:

Jens: Det er som at vi har en stamme på et træ, hvor vi så selv skal bygge grenene på. Jeg synes i hvert fald, at det er bedre end at vi skal kreere det hele fra bunden af.

Jonathan: Ja, for det er sværere, hvis du tager illustrationen med et træ: De har taget træet og sat det i jorden og fået det til at gro, så det står fast. I stedet for at vi skal prøve at finde vores frø til at starte med og få det til at blive til et træ, så vi først der kan begynde at sætte bladene på den.

Interviewer: Men I har da også været meget med til at selv finde på idéerne, eller hvad?

Jonathan: Jo, men der har vi også haft de grundlæggende spørgsmål, som det hele kan komme ud af.

Med "stammen" og "de grundlæggende spørgsmål" henviser eleverne til processen med at beskæftige sig med konkrete problemstillinger og vælge én, der fylder noget for dem. De uddyber, at processen har givet deres projekt det nødvendige fundament for, at deres produkt rent faktisk blev færdigt, i modsætning til nogle af deres tidligere projekter.

Også klassens faste lærer var glad for, at forløbet mandede ud i et konkret produkt, der både styrkede elevernes faglighed og var relateret til virkelige problemstillinger. "Det er det her med, at det skal bruges til noget, det har jeg savnet ved FGU", fortæller han blandt andet, med henvisning til ændringerne siden de var en produktionsskole. Det viste sig desuden at være en stor styrke, at klasselæreren bakkede op om projektet og satte den nødvendige tid af til, at elevernes film kunne blive gjort færdige.

Selve de produkter, der blev udviklet, afspejlede langt henad vejen forløbets struktur med en problemfase, drømmefase og konkretiseringsfase, der skulle pege frem imod løsninger. De fleste beskrev med deres filmklip et konkret problem i de unges nærmiljø, og de fleste formåede også at inkludere et vist handlingsorienteret aspekt i forhold til at løse problemerne. Derved fik eleverne en oplevelse med at beskæftige sig med en virkelig og aktuel problematik, og også med hvordan de selv eller andre kan prøve at løse den.

Dennis: *Jeg synes det giver mening. I stedet for at man laver ingenting, så tager man noget op, der har en betydning for folk. I stedet for at man laver noget, der er lidt irrelevant. Det vi har lavet fx med skrald, det kan jo faktisk betyde at nogle vil stoppe med at smide skrald til højre og venstre. Det er der jo ikke hvis vi laver et billede – hvis jeg fx bare tager et billede af dig og skal få det til at se pænt ud. Det er ikke noget, folk ville tænke så meget over.*

Pointe #1

Lad forløb som disse munde ud i et konkret produkt, hvis det er muligt. Det kan give eleverne en håndgribelig oplevelse af, at de udretter noget meningsfuldt, der kan ses eller høres af andre, og som samtidigt trækker på deres faglighed. I den forbindelse har det vist sig at være en styrke med et tæt samarbejde med klassens lærere i planlægningen og implementeringen.

De unge vil gerne beskæftige sig med deres eget liv og nærmiljø

Ungdomsbureauet havde forberedt sig på ikke at gøre forløbet for tungt, da indholdet handlede om at beskæftige sig med potentielt tunge problemstillinger. Det gjorde de blandt andet gennem sociale aktiviteter og en generelt åben og let stemning.

Det viste sig dog ikke at være så svært at tale om alvorlige emner i klassen. Eleverne ville gerne åbne op om de ting, der fylder i deres liv eller i deres umiddelbare nærmiljø – også selvom det var tunge personlige udfordringer. Det kan hænge sammen med en generel åben tone i klassen, men det oplevedes også som en fælles forståelse for, at unge på FGU i Maribo i vidt omfang slås med sociale udfordringer.

I et gruppeinterview nævnte tre deltagere eksempelvis – uden i øvrigt at være blevet spurgt – at de alle er blevet mobbet gennem deres barndom. De var dog ikke selv optaget af at skulle tale om følelser og personlige udfordringer – det har de gjort rigeligt. De ville hellere tale om, hvordan man kunne gøre Maribo og Lolland til et mere attraktivt og rart sted at vokse op i som ung.

Interviewer: *OK, så I ville gerne have noget konkret?*

Jonathan: *Ja, meget mere konkret. Følelser, det er ikke noget vi fokuserer på overhovedet.*

Interviewer: *Hvorfor ikke egentlig?*

Jonathan: *Vores følelser er væk (de griner tørt). Vi er døde indvendig.*

Det virkede ikke til, at forløbet var i nærheden af at blive for tungt. Der var snarere en tendens til, at det kunne tippe over og blive for useriøst.

Teamet kunne muligvis have presset lidt mere på for, at eleverne tog deres virkelige udfordringer og drømme alvorligt, uden at forløbet ville blive for tungt.

Pointe #2

Det er en styrke at fokusere på det, der fylder i de unges liv, og der var interesse for at tage deres egen situation seriøst. Det seriøse indhold kan muligvis skubbes endnu længere, men vær også opmærksom på, at det kan have forskellig karakter blandt eleverne.

Lege og øvelser styrker det sociale og skaber et trygt fundament

En del af programmet på de enkelte workshops bestod af nogle fælles lege eller øvelser. Det adskilte sig tydeligvis fra elevernes almindelige skoledag, hvor de i vid udstrækning sidder hver for sig bag en eller flere computerskærme. Øvelserne bidrog til at ryste eleverne sammen og få flere elever på banen.

Det var en balancegang på den ene side at ruske op i eleverne og tage dem ud af deres almindelige skoleomgivelser og samtidigt skabe et trygt rum, hvor eleverne kunne føle sig veltilpas. Ifølge eleverne selv lykkedes det at skabe et trygt og afslappet rum, og det var også det indtryk, man fik som observatør.

Således var det karakteristisk, at der under første workshop var en smule modvilje omkring at skulle bevæge sig rundt mellem hinanden og deltage i mere eller mindre fjollede lege, mens eleverne den sidste dag uden tøven kastede sig ud i "pizza-bingo", hvor de skulle gå rundt imellem hinanden og stille spørgsmål.

Interviewer: *Hvordan synes I det virker at komme væk fra skærmene?*
Nadia: *Det er rigtig rart (Sonja: ja!). Så bliver man lidt mere klar i hjernen, når man ikke skal sidde og kigge i en skærm hele dagen.*

Interviewer: *Er det angstprovokerende?*

Nadia: *Ja. Men det er også igen det der med, at man ikke bliver presset til det. Altså, man bliver presset til at sidde i en rundkreds, ik', men jeg føler ikke, at det er angstprovokerende på det plan, at man ikke vil, fordi det giver jo et eller andet, at vi alle sammen snakker sammen. Vi kender næsten hinanden nu, nu er der selvfølgelig kommet nye, men før i tiden vidste vi også, at hvis man skulle tage pis på hinanden, så kunne man det, og så var der nogle, hvor man ikke kunne.*

Også lærerne oplevede, at de mere legende øvelser havde en positiv effekt. "Jeg ved ikke, hvad det er, I gør, men hver gang, I kommer, er det som om de blomstrer op. De engagerer sig på en anden måde", fortæller Thomas.

Pointe #3

Forløbet udnyttede sit potentiale til at styrke de sociale bånd i klassen gennem de fælles aktiviteter og gruppearbejdet om de forskellige produkter. Det var måske særligt tydeligt, fordi den almindelige undervisningsstruktur med store skærme til hver elev ikke lægger op til meget social interaktion i klassen.

Det er svært at etablere et ung-til-ung forhold med eleverne

Det lykkedes at undgå en lærer-elev relation mellem teamet og de unge. Der var en afslappet og fri tone under forløbet, og 7 ud af 8 svarede i evalueringen, at de oplevede sine idéer og input blive taget seriøst.

Erfaringerne fra forløbet er dog også, at det ikke er let at etablere en egentlig ung-til-ung relation. En udfordring var, at enkelte elever – bevidst eller ubevidst – afprøvede grænser hos teamet, blandt andet gennem en forstyrrende adfærd eller gennem bevidst racistisk eller sexistisk sprogbrug. Teamet undgik, at det førte til konflikter, enten ved at lave sjov med eleven eller tage en efterfølgende snak en-til-en.

For i større omfang at imødekomme disse situationer, kunne man overveje at introducere nogle rammer for, hvordan man taler eller opfører sig under forløbet, som vil være nemme at henvise til og håndhæve for teamet, hvis det skulle blive nødvendigt. Det kunne fx være "ingen racisme, ingen sexisme og feedback skal være konstruktiv – ellers er alt tilladt."

En barriere for at skabe en ung-til-ung relation var også, at teamet både aldersmæssigt, uddannelsesmæssigt og kulturelt adskilte sig fra målgruppen, selvom de også selv var unge. Det er svært at nå en målgruppe i øjenhøjde med så store kulturelle forskelle.

Samtidigt var teamet naturligvis afsendere og eleverne modtagere af forløbet. Det blev dog delvist udjævnet ved at lade eleverne være eksperter på deres nærmiljø og deres eget liv og i udarbejdelsen af deres egne film.

Pointe #4

Det er muligt at undgå en lærer-elev relation, men sværere at opnå egentlig ung-til-ung relation. Det besværliggøres blandt andet når teamet skal håndtere grænseoverskridende adfærd. Et forslag til at imødekomme dette kunne være at sætte nogle enkle spilleregler for adfærd, der kan skabe nogle fælles rammer, og samtidigt understøtte formålet om at styrke de unges evner til demokratisk deltagelse.

Der er pondus i at komme udefra

En del af den positive oplevelse med forløbet bestod i, at klassen fik besøg udefra. De interviewede elever fortalte, at de syntes det var spændende med besøg. Først og fremmest var de glade for et afbræk fra deres almindelige hverdag, og de satte pris på at få nye opgaver og aktiviteter. Det gjorde også indtryk med besøget fra Salaam, hvor en person fortalte om sine konkrete oplevelser med radikaliserings. Nogle elever fortalte, at de normalt ikke får ret mange input udefra, så det er meget velkomment, når de gør det. Det skal også ses i sammenhæng med, at Maribo ligger langt fra de store byer, og to af eleverne fremhævede netop det spændende med "at få besøg fra København".

En anden styrke ved at komme udefra er, at det sandsynligvis er lettere at introducere nye metoder og aktiviteter, end det er for klassens faste lærere. Den oplevelse havde Grebo, klassens primære lærer, der blev inspireret til at prøve nogle mere interaktive øvelser i undervisningen:

"Jeg har prøvet at lave nogle af de der øvelser, men de gider ikke rigtigt, og så er det nemmere bare at gøre som jeg plejer. Jeg tror også det er det der med, at I kommer og er unge."

Generelt lod det til at passe lærerne godt at få nogle faglige indspark fra Ungdomsbureauet, og de gjorde selv en aktiv indsats for at give plads til projektet og følge elevernes arbejde til dørs.

Pointe #5

Det kan bidrage til de unges engagement, at organisationer som Ungdomsbureauet interesserer sig for deres liv og udfordringer. Samtidigt giver det en mulighed for at udsætte eleverne for nogle andre pædagogiske greb, som kan være svære at introducere for de faste lærere.

En udfordring at formidle et abstrakt formål til eleverne

Formålet bag projektet er relativt abstrakt og akademisk, og det kan være svært at formidle til eleverne, hvad pointen er med forløbet og med de enkelte aktiviteter. En af erfaringerne fra den første workshop var da også, at eleverne var forvirrede over, hvad det hele handlede om. Dette behøver ikke være et problem, så længe eleverne accepterer præmissen for aktiviteterne og tager dem seriøst. Men en overvejelse til fremtidige forløb er at bruge mere tid på at arbejde med selve formålet i fællesskab, og forsøge at bringe "demokratisk selvtillid" ned på et mere jordnært plan.

Formidlingen af formålet handler også om at sikre en forandring. Der går muligvis noget potentiale til spilde, hvis de unge ikke kobler deres gode oplevelser med at producere en film med deres muligheder for at tage mere styring i deres eget liv og påvirke deres omgivelser. Som en elev, der har været engageret i forløbet, svarer på et spørgsmål om, hvad forløbet har betydet for ham: *"Det er ikke sådan, at jeg har set det som et helt andet slags projekt. Jeg har bare set det som lidt mere. Generelt."* Selvom han har været glad for forløbet, så er det altså uklart, om det har ændret på hans blik eller kompetencer omkring demokratisk deltagelse.

I de tre sidste workshops kom der mere retning på forløbet, fordi eleverne skulle producere noget håndgribeligt. Det skabte et større fokus på de tekniske aspekter i at lave en film, og selve indholdet og formålet med filmene trådte lidt i baggrunden. Det afspejlede sig blandt andet i elevernes feedback til hinanden, der primært handlede om filmredigering. Her var lærerne gode til at løfte det op på et samfundsmæssigt og socialt niveau og således forholde de konkrete produkter til de unges liv.

Det kan tilføjes, at projektet har kørt over otte måneder, og de indledende snakke om udfordringer og drømme kan derfor være glemt lidt ved den producerende fase. Et mere intenst forløb, hvor der ikke er så langt fra problem- og drømmefasen til konkretiseringsfasen, kunne måske have styrket den røde tråd og formålet i forløbet.

Pointe #6

En mere tydelig italesættelse og kropsliggørelse af formålet med forløbet kan bidrage til at motivere eleverne og understøtte, at elevernes succesoplevelser bliver koblet til andre deltagelsesmuligheder og derved forstærke virkningen af projektet.

Eleverne er ikke vant til at tage styringen i skoletiden

Teamet eksperimenterede med at have løse rammer og lade de unge selv tage en del af styringen på forløbet. Dette bidrog til en positiv og afslappet stemning, og sandsynligvis også til en større åbenhed i aktiviteterne og diskussionerne. Ulempen var, at elevernes engagement var meget varierende, og det generelle tempo i forløbet blev relativt langsomt.

Eleverne er sandsynligvis ikke vant til at skulle tage så meget styring på deres arbejdsproces i FGU, så det var et stort skridt at skulle tage mere ansvar på sin tid på skolen. Særligt i de første workshops, hvor indholdet var mere abstrakt og socialt. Der blev således brugt en del tid på at surfe på nettet, spille computerspil eller se Youtube-klip, når eleverne sad bagved deres skærme. Enkelte elever, der ikke var interesseret i at bruge skoletiden på computerspil og Youtube-klip, gav udtryk for et ønske om mere styring og facilitering fra teamet.

Det var anderledes, når eleverne blev hevet væk fra skærmene eller helt ud i andre omgivelser. Her virkede eleverne mere til stede og også mere oplagte. Måske fordi det tydeliggjorde, at det ikke var et almindeligt skoleprojekt, men også fordi det gjorde det sværere at gemme sig bag ved deres skærme.

Pointe #7

Det er en svær balancegang at overlade styringen mere til eleverne. Der er nogle klare gevinster, men med denne målgruppe vil der potentielt være noget at vinde med en lidt tættere styring fra teamets side, især i de mere ukonkrete faser i forløbet.

Opsamling af pointer

Pointe #1

Lad forløb som disse munde ud i et konkret produkt, hvis det er muligt. Det kan give eleverne en håndgribelig oplevelse af, at de udretter noget meningsfuldt, der kan ses eller høres af andre, og som samtidigt trækker på deres faglighed. I den forbindelse har det vist sig at være en styrke med et tæt samarbejde med klassens lærere i planlægningen og implementeringen.

Pointe #2

Det er en styrke at fokusere på det, der fylder i de unges liv, og der var interesse for at tage deres egen situation seriøst. Det seriøse indhold kan muligvis skubbes endnu længere, men vær også opmærksom på, at det kan have forskellig karakter blandt eleverne.

Pointe #3

Forløbet udnyttede sit potentiale til at styrke de sociale bånd i klassen gennem de fælles aktiviteter og gruppearbejdet om de forskellige produkter. Det var måske særligt tydeligt, fordi den almindelige undervisningsstruktur med store skærme til hver elev ikke lægger op til meget social interaktion i klassen.

Pointe #4

Det er muligt at undgå en lærer-elev relation, men sværere at opnå egentlig ung-til-ung relation. Det besværliggøres blandt andet når teamet skal håndtere grænseoverskridende adfærd. Et forslag til at imødekomme dette kunne være at sætte nogle enkle spilleregler for adfærd, der kan skabe nogle fælles rammer, og samtidigt understøtte formålet om at styrke de unges evner til demokratisk deltagelse.

Pointe #5

Det kan bidrage til de unges engagement, at organisationer som Ungdomsbureauet interesserer sig for deres liv og udfordringer. Samtidigt giver det en mulighed for at udsætte eleverne for nogle andre pædagogiske greb, som kan være svære at introducere for de faste lærere.

Pointe #6

En mere tydelig italesættelse og kropsliggørelse af formålet med forløbet kan bidrage til at motivere eleverne og understøtte, at elevernes succesoplevelser bliver koblet til andre deltagelsesmuligheder og derved forstærke virkningen af projektet.

Pointe #7

Det er en svær balancegang at overlade styringen mere til eleverne. Der er nogle klare gevinster, men med denne målgruppe vil der potentielt være noget at vinde med en lidt tættere styring fra teamets side, især i de mere ukonkrete faser i forløbet.

3

3

3

3

Konklusioner

Hovedkonklusioner

Overordnet har forløbet givet eleverne en positiv oplevelse. De har været glade for aktiviteterne og for teamet fra Ungdomsbureauet, som har taget deres input og holdninger seriøst og mødt dem i øjenhøjde. Eleverne har over en bred kam været engagerede i både de fælles aktiviteter og deres egne produkter. Forløbet mundede ud i en række små filmklip, som både eleverne og deres undervisere var stolte af. Således har de fleste fået en succesoplevelse med at nå i mål med et konkret og interessant produkt, som forhåbentlig også kan være med til at styrke deres demokratiske selvtillid.

I det følgende beskrives kort, hvad der har fungeret godt, og hvor der kan være fordele i at justere i forhold til lignende forløb fremover.

Flere har styrket sine faglige kompetencer

For nogle af eleverne var det største udbytte, at de fik afprøvet og styrket deres faglige kompetencer inden for IT og filmredigering. Her har projektet nydt godt af det tætte samarbejde med klassens daglige underviser, der har kunne koble elevernes projekter med udvikling af mere tekniske færdigheder. Set i bakspejlet tog projektteamet således den helt rigtige beslutning, da de undervejs valgte at afslutte forløbet med konkrete produkter.

Det faglige indhold i forløbet har virket engagerende

Mange har været glade for at beskæftige sig relativt grundigt med en problemstilling, som er relevant for deres eget liv eller deres nærmiljø. Det er de ikke vant til fra deres almindelige skoledage – hverken emnets karakter og grundigheden. Relevansen har været med til at engagere dem i deres projekt og også givet dem stof til eftertanke, ligesom de indledende diskussioner har gjort det. Grundigheden har været med til at sikre, at der kom et færdigt produkt ud af forløbet, som de kan føje til deres portefolie og se tilbage på med stolthed.

Usikkerhed omkring langtrækkende virkninger

Det er vanskeligt at vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang projektet styrker de unges demokratiske selvtillid – dvs. giver dem en følelse af, at de kan bidrage til samfundet gennem deres eget engagement (i bred forstand). Eleverne selv giver ikke udtryk for, at deres generelle engagement er påvirket af projektet, og det er uklart om de kobler forløbet til demokratisk selvtillid og deltagelse. Det kan hænge sammen med, at indsatsen er relativt begrænset og samtidigt langstrakt, så selvom projektet har været en god og lærerig oplevelse, fremstår det lidt uklart i bakspejlet. Det er dog muligt, at en potentiel adfærds- eller holdningsændring sker på et mere ubevidst plan, men det kunne være interessant at afprøve at blive mere tydelige omkring formålet og motivationen bag forløbet. Helt konkret foreslås:

- 1) At der sættes nogle håndgribelige kriterier for, om projektet er en succes. Det kan være, at forløbet har været en god oplevelse og at der er kommet relevante produkter ud af det, eller at eleverne oplever at have fået styrket deres selvtillid i klassen. Så længe det er byggesten, der bidrager til en styrket demokratisk selvtillid.
- 2) At teamet arbejder mere eksplicit med formålet med forløbet, så det bliver mere tydeligt for eleverne, hvad øvelserne og aktiviteterne handler om, og hvorfor det er vigtigt for dem.

Udfordrende at skabe en ung-til-ung relation

Teamet lykkedes i vid udstrækning at undgå en lærer-elev relation. Eleverne følte sig hørt og inddraget, og en del af forløbet foregik på deres egne præmisser. Målgruppen er dog ikke vandt til selv at skulle tage styring på og ansvar for deres projekter og indlæring på FGU. Det var sandsynligvis med til at sænke tempoet i forløbet, og det var måske også årsag til en vis usikkerhed med forløbets og aktiviteterernes formål.

Positiv virkning på sociale relationer og kompetencer

Øvelserne, legene og diskussionerne undervejs i forløbet ser ud til at have bidraget til et større socialt sammenhold i klassen, og at elever dannede nye relationer med deres klassekammerater. Samtidigt har eleverne øvet sig i tale foran klassen, hvilket er noget, som en del af eleverne finder udfordrende. Det kunne ses som et mål i sig selv med forløbet.

Videnskabeloner er et godt grundlag for udvikling

Som en del af projektet udvikledes en videnskabelon, som teamet udfyldte efter hver af de seks sessioner. Skabelonerne er en slags struktureret dagbog, der giver et grundigt indblik i de enkelte aktiviteter, elevernes modtagelse og teamets efterfølgende refleksioner. Det er et godt værktøj til at dokumentere og justere i aktiviteterne, og kan med fordel tages med i lignende projekter fremover. For udfylderens skyld vil det dog give mening at afstemme detaljegraden, så det ikke bliver for omfattende at notere, og så læseren kan fokusere på de vigtigste pointer.

Analyse & Tal

f.m.b.a.

Analyse & Tal er et kooperativt analysebureau med kontorer i København, Aarhus og Oslo. Vi tæller dét, der er svært og kombinerer klassiske metoder med nye digitale.

Analyse & Tal har eksisteret siden 2014 og tæller i dag 18 faste medarbejdere. Vores drøm er at skabe et mere demokratisk og retfærdigt samfund. Derfor har vi valgt at organisere os som et medarbejderejet kooperativ.

Vi er stolte af at investere vores overskud i udviklingen af nye metoder, projekter og i demokratiseringen af vores samfund som helhed.

Evalueringen er udarbejdet af Malte Moll Wingender,
malte@ogtal.dk.